

Grbovi Gozze iz 1284. godine (Državni arhiv u Dubrovniku)

LJETOPIS

NIKOLE VITOVA GUČETIĆA

1549. Roden u Dubrovniku. Starinom i plemstvom potomak obitelji Gozze (latiniziran oblik prezimena glasi de Goziis) koja je u VIII. stoljeću s bosanskog, odnosno hercegovačkog teritorija (iz Zahumlja ili hercegovstva sv. Save) došla u Dubrovnik. Najstarije spominjano ime Gučetića jest Ovcarević (lat. Pecorarius, tal. Pecorario), a poslije se javlja u oblicima Gocio, Gozzi, Gozze. Školuje se u rodnom gradu. U pitanju njegova studija razilaze se mišljenja autora. Neki smatraju da nikada nije boravio izvan svoje domovine (A. Manuzio, B. Bersa), dok drugi drže da je studirao u Italiji (S. Razzi; *Opća Enciklopedija Leksikografskog zavoda*). Sâm Gučetić bilježi da je boravio u Rimu 1575. (*De Demonibus*, 1592., f. 75.).
1569. Biran u dubrovačko Veliko vijeće.
1571. Postaje jedan od nadzornika za javne radove i jedan od triju odvjetnika za privatnike.
1573. Nadzornik je u solanama.
1575. Jedan od triju općinskih odvjetnika. Prema vlastitu iskazu, boravi u Rimu gdje prijateljuje s liječnikom, filozofom i matematičarom G. Cardanom.
1576. Jedan od šestorice odvjetnika za privatnike.
1578. Jedan od trojice nadzornika javne opskrbe žitom i živežnim zalihamu Grada.
1580. Ponovno izabran za jednog od šest odvjetnika za privatnike. Objavljuje na latinskom komentare Averroësa, *O supstanciji svijeta*, i komentar djela *O uzrocima* te spis *O besmrtnosti možnog intelekta, protiv Aleksandra iz Afrodisijade*.
1581. Objavljuje na talijanskom dva platonička dijaloga, *O ljepoti* i *O ljubavi*.
1583. Jedan od šest odvjetnika za privatnike i jedan od četvorice blagajnika. Nadzornik trgovine vinom.

1585. Objavljuje svoje *Razgovore o Aristotelovim "Meteorima"* na talijanskom jeziku. Član Akademije degli Occulti.
1586. Jedan od šestorice odvjetnika za privatnike.
1587. Jedan od šestorice odvjetnika za privatnike.
1588. Jedan od trojice nadzornika tekstilne proizvodnje.
1589. Izabran u Vijeće umoljenih. Postaje prvi put knezom dubrovačkim. Objavljuje na talijanskom svoje *Razgovore o sedam pokorničkih psalama Davidovih* te također na talijanskom djelo *Upravljanje obitelji*.
1590. Jedan od petorice čuvara pravde Grada.
1591. Jedan od triju nadzornika tekstilne proizvodnje. Objavljuje na talijanskom djelo *O ustroju država*.
1592. Jedan od šestorice odvjetnika za privatnike.
1593. Knez dubrovački. Piše svoje teološko-filozofske rasprave.
1594. Jedan od trojice službenika za tekstilnu proizvodnju i jedan od trojice rizničara katedrale.
1595. Jedan od članova Malog vijeća.
1596. Knez dubrovački.
1597. Postaje nadzornikom u kovnici novca.
1598. Jedan od članova Malog vijeća.
1600. Ulazi u Vijeće umoljenih. Knez dubrovački.
1601. Jedan od šestorice odvjetnika za privatnike. Član Vijeća umoljenih. Na zauzimanje R. Bellarmina, Klement VIII. podjeljuje mu naslov doktora filozofije i teologije. Objavljuje svoje latinski pisane *Komentare triju psalama*.
1602. Jedan je od članova Malog vijeća.
1603. Jedan je od petorice čuvara pravde Grada. Knez dubrovački.
1604. Jedan je od šestorice odvjetnika za privatnike.
1605. Jedan od članova Malog vijeća i jedan od trojice zastupnika katedrale.
1606. Jedan od petorice čuvara pravde Grada. Ponovno izabran za dubrovačkog kneza. Piše na latinskom jeziku *Komentare prvoj knjizi Aristotelove Retorike*. Član Akademije degli Insensati u Perugi.
1607. Piše u Dubrovniku na talijanskom jeziku *Dijaloge o besmrtnosti i o ljudskoj sreći*.
1609. Jedan od petorice čuvara pravde Grada. Sedmi put biran za kneza dubrovačkog.
1610. Jedan od šestorice odvjetnika za privatnike. Umire 24. siječnja u Dubrovniku. Ne zna se gdje je pokopan. U knjizi grobova Male braće u Dubrovniku zapisana su tri groba Gozze, jedan u kapitolu, jedan u sakristiji, jedan u klaustru iz XV. stoljeća, bez natpisa i s grbom obitelji Gozze.

Lj. Sch.

NIKOLA GUČETIĆ

In Primum Librum
Artis Rhetoricorum Aristotelis
Commentaria · Editio princeps

Herausgegeben
und mit einer Einleitung versehen
von WILFRIED POTTHOFF

Grammat. Diff. Histor. Differentia.

Universitätsverlag
WINTER
Heidelberg

Naslovnica Gučetićevih Komentara Aristotelove
Retorike objavljenih prvi put u Heidelbergu 2006.

BIBLIOGRAFIJA

IZDANJA DJELA NIKOLE VITOVA GUČETIĆA

Tiskana djela:

- Nicolai Viti Gozzii, patritii Reipublicae Ragusinae, *Commentaria in sermonem Averrois de substantia orbis et In propositiones de casus*. Venetiis apud Bernardum Junctam, 1580. [Knjižnica Male braće, Dubrovnik.]
- Quaestio de immortalitate intellectus possibilis, contra Alexandrum Aphrodisaeum*, Nicolai Viti Gozze. Venetiis, 1580. [U djelu *Commentaria in sermonem Averrois*.]
- Dialogo della Bellezza detto Antos*, Secondo la mente di Platone. Composto da M. Nicolò Vito di Gozze, gentiluomo Raguseo. Nuovamente posto in luce. Ziletti. Venetia, 1581. [Nacionalna i sveučilišna knjižnica, Zagreb.]
- Dialogo d'Amore detto Antos*, Secondo la mente di Platone. Composto da M. Nicolò Vito di Gozze, gentiluomo Raguseo. Nuovamente posto in luce. Ziletti. Venetia, 1581. [Nacionalna i sveučilišna knjižnica, Zagreb.]
- Discorsi di M. Nicolo Vito di Gozze, gentil'uomo Raguseo, Dell'Academia de gli Occulti, Sopra le Metheore d'Aristotele*, ridotti in dialogo, e divisi in quattro Giornate. Venetia, 1584. [Znanstvena knjižnica, Dubrovnik.]
- Discorsi della Penitenza, sopra i Sette Salmi Penitentiali di David*. Di M. Nicolò Vito di Gozze, gentil'huomo Raguseo. Ne'quali, oltre à la piena cognitione della salutifera Penitenza, si confutano alcune opinioni de gli heretici; particolarmente in materia della Predestinatione. Presso Aldo. Venetia, 1589. [Nacionalna i sveučilišna knjižnica, Zagreb.]
- Governo della Famiglia*, di M. Nicolò Vito di Gozze, Gentil'huomo Raguseo, Academico occulto: Nel quale brevemente, trattando la vera Economia, s'insegna, non meno con facilità, che dottamente, il Governo, non pure della Casa tanto di Città, quanto di Contado; ma ancora il vero modo di accrescere, e conservare le ricchezze. Presso Aldo. Venetia, 1589. [Knjižnica Male braće, Dubrovnik; Nacionalna i sveučilišna knjižnica, Zagreb.]
- Dello Stato delle Republiche Secondo la mente di Aristotele con essempli moderni* Giornate otto, di M. Nicolo Vito di Gozzi gentil'huomo

Raguseo, Accademico occulto. *Con CCXXII. Avertimenti Civili dell'istesso, molto curiosi, e utili per coloro, che governano Stati. Et nel fine una Apologia dell'honor civile.* Preso Aldo. Venetia, 1591. [Nacionalna i sveučilišna knjižnica, Zagreb.]

Nicolai Viti Gozzi patritii Reipublicae Ragusinae *In Primum Psalmum Commentarius.* Cum privilegiis. Venetiis, apud Franciscum Barilettum, 1600. [Državni arhiv, Zadar.]

Nicolai Viti Gozzi patritii Reipublicae Ragusinae *Commentarii in tres Psalmos XV, XXV, CXXVI.* Ad illustrissimum et reverendissimum S. Rom. Eccl. Card. Robertum Bellarminum. Cum privilegiis. Venetiis, 1601. [Državni arhiv, Dubrovnik.]

Nicolai Viti Gozzi Maioris, patritii Reipub. Ragusinae ex Accademia Insensatorum, *In primum librum Artis rhetoricorum Aristotelis commentaria.* [Editio princeps. Izdao Wilfried Potthoff.] Universitätsverlag Winter. Heidelberg, 2006.

Rukopisi:

Varie compositioni in Theologia del Sig. Nicolò di Vito Gozzi, gentil' huomo Raguseo Dottore in theologia et filosofia, et nell'Accademia degl'Insensati di Perugia detto l'oculto; dedicate da Vito suo figliuolo al serenissimo signor Francesco Maria Duca d'Urbino. L'anno 1611., li 28 d'aprile. [Biblioteca Urbina, Vatikan, sign. 499, cod. XVII.]

Nicolai Viti Gozzii Patritii Reipub. Ragusinae *Tractatus De Anima Humana* (str. 1. – 65.), *De Demonibus* (str. 66. – 116.), *De Angelis* (str. 117. – 185.), *De Deo* (str. 186. – 257.). [Biblioteca Urbina, Vatikan, sign. 500, cod. XVII; sign. 514, cod. XVII.]

Nicolai Viti Gozzii Illyrici Ragusini ex academia insensatorum, *Breve Compendium in duo prima Capita Tertii de Anima Aristotelis.* Ragusii, 1606. [Biblioteca Urbina, Vatikan, sign. 1449, cod. 1606.]

Li Discorsi della immortalità e felicità umana. [Pisano u Dubrovniku 30. VII. 1607. Biblioteca Oliveriana, Pesaro.]

Prijevodi na hrvatski:

O uređenju države. [Prevela Mirjana Vujančić.] – “Dometi”, XIX., br. 1., str. 35. – 42.; Rijeka, 1986.

Dijalog o ljepoti. [Prevela Natka Badurina.] – Nikola Vitov Gučetić: *Dijalog o ljepoti/DIALOGO DELLA BELLEZZA. DIALOGO O LJUBAVI/DIALOGO D'AMORE.* Dvojezično izdanje. Most/The Bridge. The Croatian Writers' Association/Društvo hrvatskih književnika. Sv. 8. Zagreb, 1995. Str. 6. – 145.

Dijalog o ljubavi. [Prevela Natka Badurina.] – Nikola Vitov Gučetić: *Dijalog o ljepoti/DIALOGO DELLA BELLEZZA. DIALOGO O LJUBAVI/DIALOGO D'AMORE.* Dvojezično izdanje. Most/The Bridge. The Croatian Writers' Association/Društvo hrvatskih književnika. Sv. 8. Zagreb, 1995. Str. 148. – 317.

Gradanska upozorenja za vladanje državama. [Prijevod i bilješke Marinko Šišak.] – Anđelko Milardović, Tihomir Čipek, Marinko Šišak: *Hrvatska politološka tradicija. Prinosi za povijest hrvatske politologije.* Alinea. Zagreb, 1995. Str. 35. – 58.

Komentari Autorovih postavki o uzrocima. [Prijevod, bilješke i rječnik Ivan Macan.] – Franjo Zenko: *Starija hrvatska filozofija.* Školska knjiga. Zagreb, 1997. Str. 313. – 383.

Pitanje o besmrtnosti mogućeg razuma protiv Aleksandra Afrodizijskog. [Prijevod, bilješke i rječnik Ivan Macan.] – Franjo Zenko: *Starija hrvatska filozofija.* Školska knjiga. Zagreb, 1997. Str. 385. – 392.

Upravljanje obitelji. [Prevela Maja Zaninović.] – Nikola Gučetić: *Upravljanje obitelji.* [Priredio Marinko Šišak.] Biblioteka Scopus. Knj. 3. Hrvatski studiji – Studia Croatica. Zagreb, 1998. Str. 27. – 355.

O ustroju država. [Prevele Snježana Husić i Natka Badurina.] – Nikola Vitov Gučetić: *O ustroju država.* Biblioteka Povijest hrvatskih političkih ideja. Kolo 2. Knj. 3. [Priredio i uvodnu studiju napisao Marinko Šišak.] Golden marketing – Narodne novine. Zagreb, 2000. Str. 73. – 521.

Lj. Šch.